

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 12C/187/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7814206051
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 08. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Edita Kušnírová
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2014:7814206051.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, sudkyňou JUDr. Editou Kušnírovou, v právnej veci žalobcu BL Telecom collection, s.r.o., IČO: 36862711, Šoltésovej 14, Bratislava, zastúpeného advokátskou kanceláriou SOUKEMÍK - ŠTRPKA, s.r.o., IČO: 36862711, Šoltésovej 14, Bratislava, proti žalovanému P. P., A.. XX.XX.XXXX, X. I. XXXX/X, H., t. č. na neznámom mieste, zastúpený opatrovníkom U.. Q. D., zamestnancom tunajšieho súdu, o zaplatenie 248,95 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd žalobu zamieta,

náhradu trov konania účastníkom nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 248,95 Eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 248,95 € od 26.06.2011 do zaplatenia a náhrady trov konania.

Žalobu odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu, Slovak Telekom, a. s., so sídlom v Bratislave, Karadžičova 10, IČO: 35 763 469, uzavrel so žalovaným Zmluvu o pripojení, predmetom ktorej bolo poskytovanie elektronickej komunikačnej služby právnym predchodcom žalobcu žalovanému. Žalovaný sa zaviazal riadne odoberať službu a platiť za ňu poplatky riadne a včas, dohodnuté v aktuálnom Cenníku. Pre prípad, že by žalovaný nedodrжал zmluvné povinnosti voči predchodcovi žalobcu, bol žalovaný povinný uhradiť zmluvnú pokutu, ktorej výška bola dohodnutá v Zmluve / Dodatku o pripojení. Účelom dojednania o zmluvnej pokute bolo naplnenie funkcie zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody na strane právneho predchodcu navrhovateľa, ktorá mu vznikla v dôsledku nespĺnenia záväzku voči právnemu predchodcovi navrhovateľa. V uvedenom prípade bol teda žalovaný sankcionovaný za to, že si nespĺnil svoju povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby a povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu počas doby viazanosti. Žalobca poukázal na to, že žalovaný sa zaviazal právnemu predchodcovi žalobcu uhradiť zmluvnú pokutu, a to pri kumulatívnom splnení podmienok, že žalovaný poruší určené povinnosti a právny predchodca žalobcu po porušení týchto povinností pristúpi k vypojeniu SIM karty, ktoré je možné len v taxatívne uvedených prípadoch.

Právny predchodca žalobcu vystavil žalovanému faktúru č. 7105482601 na sumu 248,95 Eur, so splatnosťou 25.06.2011. Keďže žalovaný riadne a včas nezaplatil vystavenú faktúru, dostal sa do omeškania s plnením peňažného dlhu a žalobca si uplatnil zákonný úrok z omeškania vo výške 9,00% ročne zo sumy 248,95 Eur od 26.06.2011 do zaplatenia.

Pohľadávka predchodcu žalovaného bola postúpená na žalobcu zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 24.06.2013, pohľadávka voči žalovanému pod referenčným číslom 9001261009.

Súd konal v neprítomnosti žalobcu, ktorý doručil súdu svoje písomné stanovisko. Neúčast' ospravedlnil s poukazom na hospodárnosť konania a súhlasil s rozhodnutím v jeho neprítomnosti. Z predloženého stanoviska žalobcu vyplynulo, že dohodnutá zmluvná pokuta zabezpečovala benefity, ktoré poskytol právny predchodca žalobcu, keď bol žalovanému poskytnutý telefón Samsung S5230 za kúpnu cenu 1,00 €, pričom štandardná cena v čase uzatvorenia zmluvy o pripojení bola 159,00 €. Ďalej plnila satisfakčnú funkciu, ako paušalizovanej náhrady škody vzniknutej škody a funkciu preventívnu. Podľa žalobcu mal žalovaný možnosť ovplyvniť výšku zmluvnej pokuty a to tým, že mal možnosť výberu do akého zmluvného vzťahu s právnym predchodcom žalobcu vstúpi a či jeho súčasťou bude aj odpredaj mobilného telefónu, ktorého cena priamo ovplyvňovala výšku zmluvnej pokuty. Právnomu predchodcovi žalobcu bola spôsobená skutočná škoda v sume 158,00 Eur, ktorá zodpovedá hodnote dotácie do poskytnutého telefónneho zariadenia.

Súd uznesením 12C/187/2014 -31 zo dňa ustanovil žalovanému opatrovníka, z dôvodu neznámeho pobytu, ktorý ho zastupoval v tomto konaní.

Opatrovník žiadal žalobu zamietnuť, pretože zmluvná pokuta zahrnutá do Zmluvy o pripojení FIX nespĺňa podmienky riadne dohodnutej zmluvnej pokuty, pre ťažko čitateľný text môže ľahko uniknúť osobe, ktorá takúto zmluvu uzatvára, dojednanie zmluvnej pokuty a podmienky tejto zmluvnej pokuty. Dojednanie v tom zmysle, že zmluvná pokuta bude zaplatená za porušenie akejkoľvek povinnosti je neprijateľné, nebol predložený žiaden dôkaz o tom, že by sa bol žalovaný oboznamoval so Všeobecnými obchodnými podmienkami /VOP/. Zmluvná pokuta je neprimeraná k hodnote poskytnutého telefónu a žalobca ani neuviedol kedy sa žalovaný dostal do omeškania so zaplatením poskytnutých služieb.

Zo zmluvy o pripojení a dodatku k tejto zmluve zo dňa 21.09.2010 uzavretou medzi právnym predchodcom žalobcu (Slovak Telekom, a.s.) vyplynulo, poskytnutie SIM karty, aktivácia telekomunikačných služieb a predaj mobilného telefónu Samsung S5230.

Z obsahu dodatku zmluvy o pripojení predloženého žalobcom vyplýva, že súčasťou Dodatku bola zmluvná pokuta vo výške 248,95 Eur. Z bodu 3 predmetného Dodatku k zmluve vyplýva, že v prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode 1 písm. c), v bode 2 Dodatku, alebo v čl. 3 bod 3.6 Všeobecných podmienok, v čl. 5 bod 5.2 písm. a) až c) Všeobecných podmienok, v dôsledku ktorej dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany Podniku (právny predchodca žalobcu), je účastník (žalovaný) povinný túto zmluvnú pokutu uhradiť Podniku. V prípade žiadosti účastníka o vypojenie SIM karty z prevádzky v zmysle bodu 2 tohto Dodatku je zmluvná pokuta splatná okamihom doručenia žiadosti o vypojenie SIM karty z prevádzky podniku.

Podľa ust. 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), účinného v čase uzavretia Dodatku k zmluve o pripojení, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa odseku 2 uvedeného ustanovenia, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa odseku 3 uvedeného ustanovenia, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa odseku 4 uvedeného ustanovenia, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ust. § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa odseku 2 uvedeného ustanovenia, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa odseku 3 uvedeného ustanovenia, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa odseku 4 písm. a/ uvedeného ustanovenia, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy.

Podľa odseku 5 uvedeného ustanovenia, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ust. § 54 ods. 1 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa odseku 2 uvedeného ustanovenia, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Súd na právny vzťah účastníkov aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka, pretože v danom prípade sa jedná o právny vzťah medzi účastníkmi vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy, kde na jednej strane vystupoval právny predchodca žalobcu ako poskytovateľ služby, ktorá tvorí predmet jeho podnikania a na druhej strane žalovaný ako spotrebiteľ.

Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že právny predchodca žalobcu a žalovaný uzavreli Zmluvu o pripojení dňa 21.09.2010 spolu s Dodatkom k tejto zmluve zo dňa 21.09.2010. V súlade s uzatvorenou zmluvou nadobudol žalovaný od žalobcu SIM kartu a telefón Samsung S5230 za zľavnenú cenu 1,00 Eur, s dobou viazanosti 24 mesiacov, pod hrozbou zmluvnej pokuty vo výške 248,95 Eur, za porušenie definovaných povinností žalovaným v bode 3. Dodatku a odkazom na jednotlivé body Všeobecných podmienok, v dôsledku ktorej dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany predchodcu žalobcu. Zo zmluvy o pripojení a jej dodatku je zrejmé, že boli pripravené právnym predchodcom žalobcu vo vopred pripravených formulároch, do ktorých sú vpísané údaje o žalovanom, minimálnom mesačnom dobití, typu odpredávaného mobilného telefónu, dobe viazanosti a sume zmluvnej pokuty. Žalovaný nemal možnosť zmeniť obsah podmienok poskytovania dohadovaných služieb, ktoré boli predmetom dodatku a Všeobecných podmienok (ďalej len „VOP“), na ktoré odkazuje Dodatok právneho predchodcu žalobcu ako neoddeliteľnú súčasť uzatvorenej spotrebiteľskej zmluvy. Tvrdenie žalobcu, že žalovaný mohol ovplyvniť výšku zmluvnej pokuty výberom typu odpredávaného mobilného telefónu, či inej alternatívnej služby vopred ponúkanej právnym predchodcom žalobcu, neznamena, že zmluvná pokuta bola individuálne dojednaná.

Podľa ust. § 544 ods. 1 OZ, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa ods. 2 uvedeného ustanovenia, zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia. Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom (penále).

Zmluvná pokuta upravená v ust. § 544 a nasl. OZ, je upravená ako zabezpečovací inštitút záväzkového práva. Zmluvnú pokutu podľa názoru súdu je možné charakterizovať tak, že ide o dohodou určené plnenie pre prípad porušenia zabezpečenej povinnosti. Základnou charakteristikou je to, že môže vzniknúť len na základe konsenzuálneho právneho úkonu, tzn. len za súhlasného prejavu vôle zmluvných strán. Bez takejto dohody, nie je možné hovoriť o zmluvnej pokute. Pokiaľ teda veriteľ určí výšku zmluvnej pokuty (v danom prípade v typovej zmluve - v Dodatku k zmluve o pripojení a tiež odkazom na Všeobecné podmienky, podľa bodu 3 Dodatku), takéto jednostranné zahrnutie zmluvnej pokuty sa javí ako neprijateľná zmluvná podmienka, spôsobujúca značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Značnú nerovnováhu je možné vysvetľovať ako právne postavenie spotrebiteľa, ktoré mu nedovoľuje, alebo značne obmedzuje uplatňovanie jeho nárokov a znevýhodňuje ho vo vzťahu k dodávateľovi, ktorý konajúc v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti je vybavený odbornými a praktickými poznatkami a skúsenosťami pri uzatváraní zmlúv uvedeného druhu. Podmienky pre zaplatenie zmluvnej pokuty boli v Dodatku koncipované tak, že žalovaný pri uzatváraní by vzhľadom na minimalizované písmo, len s ťažkosťami postrehol takúto úpravu, ktorá ho v tomto vzťahu značne znevýhodňuje. S ohľadom na rovnováhu práv a povinností strán spotrebiteľského zmluvy, by nemala byť prísnejšie alebo výlučne sankcionovaná zmluvnou pokutou len jedna strana, a to spotrebiteľ. Uvedené súd konštatuje preto, že právny predchodca žalobcu ako dodávateľ nie je nijako sankcionovaný v súvislosti s prípadným nesplnením povinnosti na jeho strane.

Súd pri posudzovaní zmluvnej pokuty dospel k záveru, že ide o neprimeranú sankciu. Dodávateľ z hľadiska času vôbec nerozlišuje situáciu, kedy dôjde k ukončeniu zmluvy, napríklad jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti a prípadom, keď spotrebiteľ nezaplatí cenu hneď v prvý mesiac viazanosti, teda na jeho začiatku. Rovnako je bez akéhokoľvek významu to, akú cenu služieb spotrebiteľ nezaplatí, t.j. či nezaplatí napríklad len cenu dojednaného mesačného poplatku, alebo nezaplatí cenu v dôsledku prekročenia tejto sumy aj niekoľkonásobne vyššiu. Súd má za to, že dodávateľ, ako autor zmluvnej pokuty, v ktorého prospech bola jednostranne vyjadrená v zmluve, mohol a mal jej výšku stanoviť tak, aby bola prijateľná počas celého predpokladaného obdobia trvania zmluvného vzťahu predpokladaného pri uzatvorení zmluvy. Zmluvná pokuta patrí dodávateľovi podľa zmluvného dojednanja aj v prípade, ak nedôjde k ukončeniu zmluvy, pretože stačí len úkon spotrebiteľa, ktorý smeruje k ukončeniu zmluvy, pričom ukončenie ako také vôbec nemusí ani nastať. Ďalšou skutočnosťou svedčiacou o neprimeranosti zmluvnej pokuty je jej neprimeraná výška k zmluvnému plneniu. V zmluve a dodatku k zmluve predstavuje výška minimálneho zmluvného mesačného dobitia sumu 9,00 Eur. Pri dobe viazanosti 24 mesiacov predstavuje povinnosť odporcu platiť služby najmenej v sume 216,00 Eur. Zmluvná pokuta pritom bola dojednaná v sume 248,95 Eur, čo predstavuje 115 % z hodnoty služieb. Súdu nie sú známe iné osobitné výhody, okrem predávaného mobilného telefónu, ktoré by odôvodňovali stanovenie takto vysokej zmluvnej pokuty. Zmluvná pokuta však bola dojednaná len pre prípad porušenia povinností upravených vo vymedzených článkoch dodatku, ktoré nesúvisia s predajom mobilného telefónu.

Ustanovenie § 53 a ods. 1 Občianskeho zákonníka (účinného od 01.03.2010) zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Toto ustanovenie je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a táto v čl.7 ods.1 ukladá členským štátom EU zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok. Súd mal preukázané, že zmluvné podmienky (bod 3 Dodatku zmluvy o pripojení spol. T-Mobile) na základe ktorých si uplatňuje žalobca svoj nárok už boli vyhlásené za neprijateľné rozsudkom Okresného súdu Bardejov č.k. 4C/162/2011-28 zo dňa 06.12.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 16Co/32/2012 zo dňa 15.03.2012. Takáto zmluvná podmienka je teda neplatná. Jej ďalším používaním a uplatňovaním dodávateľ vytvára protiprávny stav, ktorý je zákonom zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky, je v rozpore so zákonom. Ak by súd v danom prípade priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie práva Európskej únie na ochranu práv spotrebiteľov. Zákaz používania zmluvnej pokuty, vychádzajúci z právoplatného rozsudku súdu sa týka celého textu predmetnej zmluvnej pokuty a zmluvnej podmienky ako celku a preto nemožno vysloviť ani čiastočnú neplatnosť uvedenej zmluvnej pokuty.

Uvedená zmluvná pokuta spôsobujúca značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa je v zmysle ustanovení §53 Občianskeho zákonníka sankcionovaná neplatnosťou takéhoto dojednanía, ako neprijateľná zmluvná podmienka. Neprijateľná podmienka je neplatná ako taká, čo vylučuje možnosť využiť moderačné právo slúžiace k zníženiu neprimeranej zmluvnej pokuty

Zhodnotením vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba je nedôvodná , preto ju zamietol.

Podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Žalobca v konaní nebol úspešný, úspešný bol žalovaný, ktorému trovy konania nevznikli. Z toho dôvodu súd nepriznal náhradu trov konania žiadnemu z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie, v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Krajský súd v Košiciach, prostredníctvom tunajšieho súdu.

Podľa ust. § 205 ods. 1,2 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.